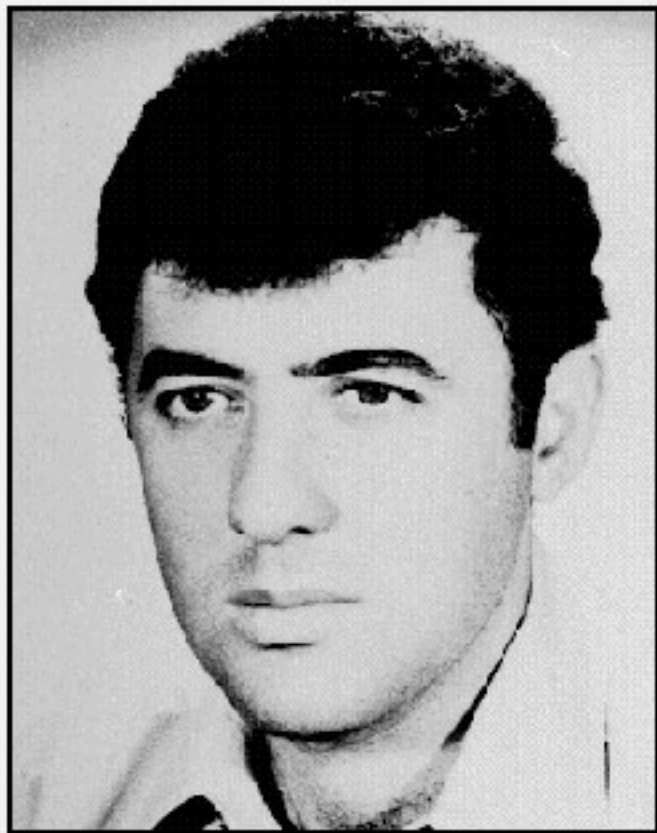

אזכרו של אירו יורם ז"ל

אירו יורם

ז"ל

דברים לזכרו של אירן יורם ז"ל

בבוקר יום רביעי ה' בשבט 19.1.83 השעה 08.30, יום גשום וסגרירי של ינואר, נכנס למשרדי במקום עבודתי דרור בני הצעיר, הוא נראה עייף וחיוור קמעא וסימני אי-שקט ניכרו בפניו. שאלתיו מיד מה העניינים? שמת לי לב שהוא בורר המילים אותן רוצה לומר. לאחר שניות של דממה פתח ואמר: "אבא, יורם מבקש לראותכם, הוא נפצע בלבנון", ומיד בתנועת יד, "אל תתרגש הוא נותח והרגשתו מניחה את הדעת".

"היכן הוא?, שאלתי, "בבית-חולים רמב"ם, השיב. ובאורח ספונטני ללא כל מחשבה אמרתי: "בני הגדול איננו"! וכי למה תעלים זאת ממני?" השיב לי דרור "את אשר אמרתי אבא, אמת דיברתי ואל תוסיף דבר".

דרכנו מנתניה לחיפה נראתה לי כנצח. מחוג המהירות אמנם לא עבר המותר, אולם השתדלתי להגיע מהר ככל האפשר. במושב האחורי ישבה האם נחמה והאחות חוה, שתיהן היו מודעות לפציעתו של יורם, ישבו ושתקו.

דברים, לזכרו של אירן יורם ז"ל

כאשר עצרתי לפני מחסום הכניסה לבית-החולים, ניטל ממני לשניות כוח הדיבור, הואיל ויורם ביקש להביא לידיעת השוער את שמו המלא ומיד תינתן לנו הרשות להיכנס. ואכן, אמרה זאת חוה במקומי והמחסום הורם.

צעדינו החפוזים לעבר המחלקה האורטופדית הובילו אותנו לחדרו של יורם, חדר שהכיל 16 מיטות, דחוס במלואו, כולם מפצועי צה"ל. רכנו על מיטתו, ליטפנו ידיו, נשקנו למצחו, לחזקו ולומר לו 'אנו איתך ולידך'. ליבנו פנימה בכה חרישית. חיוכו האופייני של בנו יורם על שפתיו היבשות אותן הרטיבה האם במטלית רטובה.

כאשר פקח יורם עיניו לדקות ספורות, הוא רצה להביא לידיעתנו שאין זו פציעה קשה ולא ניקח לליבנו יתר על המידה, אם כי הוא עצמו ידע וגם אנחנו שאין זה כך.

כאב המכיר היטב את בנו, ברגע שאמר לי משפט קצר והוא: "אבא אכלתי אותה", הבנתי עד כמה פציעתו פגעה בו, וגרמה לו

לעלבון נפשי עמוק. הנה הוא עבר שלש מלחמות בחמש-עשרה שנות שירותו, ופתאום הפך לפגיע. בצורה כזאת שביקש מחבריו להמנע מלבקרו בימים הראשונים לפציעתו.

יורם היה נתון בהלם. זאת אישר הרופא התורן, אם כי לא ייחס לזה כל חשיבות, ולאחר ניתוח של שלוש שעות היה שקוע בתרדמה ולהרגעת כאביו היה מגיח מדי שעה חובש כדי להזריק לו ולהחליף תחבושות.

מיום פציעתו עד לפטירתו לא עזבנו אותו ולו לרגע. בכל פעם היה נמצא לידו בן משפחה זה או אחר, כשאנו ההורים באים בכל יום למספר שעות, סועדים ומעודדים אותו.

ביום ראשון אחה"צ, כ"ג בשבט תשמ"ג, 6.2.83, עת המתנו לרכב שיבוא לקחתנו כמדי יום, איחר זה להגיע ובמקומו הגיעה בשורת האויב המרה על פטירתו של יורם מפצעיו.

אבל כבוד ירד על ביתנו.

דברים, לזכרו של לירן יורם ז"ל

ערש"ק לסדר אדם כי ימות באהל....
ו' תמוז תשמ"ג

"על מות לירן"...

ספר זה נועד להציב יד ושם לגבור בישראל:— יורם לירן —
ליקרמן הי"ד. לוחם אמיץ, עשוי לבלי חת, אשר פעל בסכנת
נפשות מתמדת לבטחון עם ישראל ומדינת ישראל.

יורם ז"ל לא נמנה על מקבלי זרי הדפנה, לא עוטר בכנפי טייס
בוהקים, לא שעט בראש גייסות משוריינים חשוף בצריח ולא
התהדר במדי קרב מעוררי התפעלות. יורם — לוחם אלמוני היה.
מעשי גבורתו — בסתר ובצינעה נעשו. הוא נמנה על הגבורים
האנונימיים אשר רבים מאתנו חייבים להם את חייהם. כשם שיש
שמונה מעלות בצדקה, והגדולה שבכולן: מתן בסתר, יכך יש
מעלות רבות בגבורה, והגדולה שבהן: גבורה בסתר.

מה גדול הכאב, כי הגבור שבסתר הוא היום יושב בסתר עליון...
על סף החיים, במפתן הבית שעמד לבנות בישראל — נגדע כארז
שבלבנון...

נפילתו של יורם ז"ל — איננה אבידה להוריו בלבד, גם לא ליתר בני משפחתו בלבד, אלא אבידה קשה היא לעיר כולה, לעם ולמדינה אשר למענם פעל ולחם ולמענם הקריב את היקר מכל: החיים.

"העולם הזה — אומר ר' יעקב בפרקי אבות — דומה לפרוזדור בפני העולם הבא. התקן עצמך בפרוזדור כדי שתיכנס לטרקלין". יורם הי"ד התקין עצמו במשך שנים לקראת כניסתו לטרקלין חיי הנצח של העולם הבא. חייו הקצרים בעולם הזה, היו בגדר הכנה ותיקון עצמי כי ידע היטב את הסכנות האורבות לו, לא הישלה את עצמו אף לרגע כי יתכן מאד שהוא בפרוזדור זמני. גם אם כלפי חוץ, ובמיוחד כלפי הוריו היקרים, נסך יורם ז"ל תחושה של בטחון ועל פניו נסוכה ארשת של שלווה ורוגע — הרי ידע בדיוק באילו תנאים הוא חי ופועל, ולא הוציא מכלל אפשרות את הקשה מכל. זוהי גבורה אמיתית. לא של רגע ולא של שעה או יום לחימה אלא רצף מתמשך של נכונות להקרבה עצמית בידיעה מוחלטת של הסיכונים הרבים.

דברים, לזכרו של אירן יורם ז"ל

שתי מטרות לקובץ שלפנינו. האחת – סיפור חייו של גבור אלמוני, שינציח את זכרו וישמש דוגמא ומופת לדור הצעיר על גבורת-נפש עילאית. השניה – נטפי תנחומים ללבבות הדואבים של ההורים ובני המשפחה אשר תולדות חייו ועלילות גבורתו של יורם הי"ד, יהיו להם מקור גאווה, נחת ותפארת על בן ואח שעלה בסערה השמימה.

כבוד ללוחמי ישראל בכל מערכותיו. כבוד ותהילה לזכר אחד הטובים והמיוחדים שבחבורה הקדושה: יורם לירן – ליקרמן, ה' ינקום דמו.

הרב ישראל מאיר לאו
רבה של נתניה

יורם בגיל 8 חודשים בזרועות אמו

יורמי שלנו,

כאשר אימצתי ללבי לראשונה את יורמי היתה השעה 02.30 לאחר חצות של 1.12.48, אותה עת שהה אביו בשרות פעיל בגדוד 132. אמצעי התקשורת של אותם ימים כאשר כל "העם צבא" נתבשר זה רק כעבור יממה. תלתליו השחורים גלשו על מצחו הצר אותם סלסלתי לצמות, עיניו התוהות מצמצו לאורם של פנסי חדר היולדות שפתיו הדקות כצבע הורד.

טוב היה תינוק זה מטבעו — התפתח יפה ובכך נתאפשר לי למלא תפקידי כעקרת בית בבתינו החד-קומתי, בשכונת "נוה איתמר". אל גן הילדים השכונתי הבאתי אותו בהיותו צעיר מחבריו, אולם זה לא הפריע לו לחפש ולהתאים לעצמו חברים. את קרבתם אהב בעיקר נהנה מפעילות וטכסים וכמובן הגנת פנינה, אותה ביקש לראות גם בחופשות ובמועדים. מכאן העברנו אותו לביה"ס "שרשים" הקרוב. בין כתליו אירגן חבורת תלמידים אוהבי ספר ושוקדים בהכנת שעורים. הירבה לקרוא ולהכתיב, בהיותו נעים הליכות ומצטיין בלימודיו, היו חבריו מבקשים קרבתו ומבלים כל שעת פנאי בבתינו. שנות התיכון ומבחני הבגרות עשה בבי"ס "טשרניחובסקי" המקומי. הרבה לא נדרשתי לבקר את מחנכיו, על כך העידה תעודת הבגרות על הישגיו. תקופה קצרה של חופשה עד לגיוסו לשורות צה"ל ב-7.2.67 ובטרם סיים תקופת הטירונות מצא עצמו במערבולת "מלחמת ששת הימים". ובצל התקפות המסיביות של מלחמת ההתשה לא הכיר זולת המעוזים לאורכה

דברים לזכרו של אירן יורם ז"ל

של התעלה. עם שחרורו ביום 28.8.70 חזר לחבוש את ספסל הלימודים והפעם באוניברסיטת ת"א במגמות שונות, מכל אהב היסטוריה של המזרח התיכון. כאשר השפה הערבית שגורה בפיו, כן בקריאה וכתובה. רבים התפעלו על סגנונו וכתב יד נאה וזאת לא בא על חשבון השפות אנגלית וצרפתית לאלה זכה להערכה רבה.

מלחמת "יום הכיפורים" לא פסחה עליו ושוב אל ערבות מדבר סיני לאורך התעלה ומעבר לה. ימים ולעיתים שבועות, צמאים היינו לפרור של מידע אודותיו. נדודי שינה הדירו שנתנו בלילות, אם כי ידענו שלא ההורים היחידים הדואגים לבנם. לשמחתנו עם שוך הקרבות הופיע למנוחה קצרה מזוקן, והעייפות נתנה אותותיה בו.

בין זו למלחמת "שלום הגליל" נקרא למילואים כאחרים עבד ולמד. הכין עבודות בני עשרות עמודים בנושאים שונים, כאשר הציונים נרשמים בשלוש ספרות ע"י פרופ' מחנכיו. והנה שוב נקרא אל הדגל והפעם למלחמת "שלום הגליל". מלחמה זו הכניעה אותו ביום 7.2.83 נפטר מפצעיו ממש ביום זה גוייס לראשונה לשורות צה"ל, כלומר — 7.2.67.

אבלה המשפחה, אבלים חבריו, אולם שבעתיים לאם אשר מדמי חייה ישבה לילות כימים ליד מיטתו בימי חולי, ולאב אשר נתן מכל לבנו כאשר חפץ ללמוד תורה בבית רבן ועד יומו האחרון וזכה להישגים מרשימים. אולם כאן נקטע פתיל חייו טרם ראה אושר — עצוב לנו מאד.

יורמי שלנו איננו.

15 פברואר 1983

ב' אדר תשמ"ג

נחמה ושבתי ליקרמן היקרים,

בצער ובכאב עמוקים אתכם אני בשעתכם זו הקשה מכל.
אין בכוחן של מילים, ככל שתהיינה כדי לנחם הורים על אובדן
יקירם אשר בעודו בתחילת דרכו נפסקה שירת חייו.

בנכם ינק שורשיו העמוקים מהעשייה של דור הראשונים, שעלה
על אדמת הגליל כדי ליישבה ולהפכה לחלק בלתי נפרד של ארץ-
ישראל, דור זה ששילב חלוציות עם הגנת המולדת הוא אשר
שימש נתיב שלאורו הלך בלא ספקות והיסוסים ותמיד מתוך
נכונות מלאה.

יורם ז"ל היה אחד מבחירי הנוער שלנו שנתמזגו בו תכונות של
מנהיגות, יסודיות במלוי תפקידו החשוב והאחראי, יחד עם נועם
הליכות ויחס של כבוד לאולת, לדמות האדם.

קבלו נא רגשי השתתפותי העמוקים בצערכם הכבד.

יהי זכרו ברוך.

(—)

ראובן קליגלר

ראש העיר

גברת ומר ליקרמן היקרים,

חלפו רק מספר ימים מאז נפל בנכם יורם ז"ל. בן לתפארת, יחידי בסגולותיו, מוכשר ומסור לתפקידו ולמשפחתו, בדרך שאין שניה לה. כל העיר התאבלה וביכתה את מותו. הוא נפל בהגינו על המולדת ועל הישוב שהועמד בסכנות.

הוא נטל על עצמו תפקידים ומשימות שרק מעטים ונבחרים מסוגלים למלא. על אף גילו הצעיר הוא היה מהבולטים שבתחום יעדו והספיק להרים תרומה כבירה לנושאים שבהם הוא עסק.

אין כאב גדול יותר מלאבד בן כה יקר. ואין תנחומים להוריו ולקרוביו מלבד ההכרה שמעולם לא חבו חוב כה גדול אנשים רבים כל כך ללוחמים מעטים כל כך — במדינתנו הקטנה. העם כולו, תושבי נתניה ועובדי משרד הבריאות בתוכם, מרכינים ראש בפני קברו הרעון.

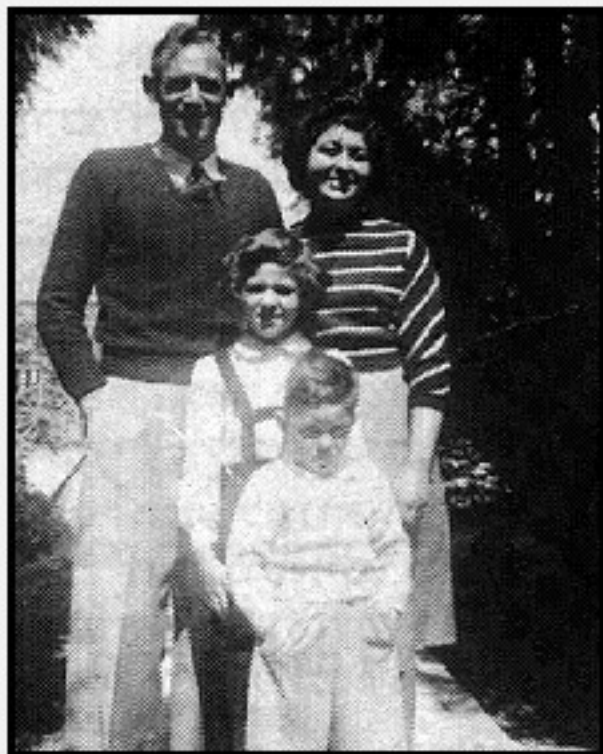
יהי זכרו ברוך.

בהוקרה ובכבוד

ד"ר ר. חיימוב

רופא הנפה

שירים לזכרו של אירן יורם, ז"ל

אמא אבא חוה ויורם

חלומה של אם שכולה

הלילה ראיתך בחלומי
והנה אתה בא לקראתי
עליצות גדולה מלאה ליבי
וקראתי: הוי ילדי, ילדי!
הישאר איתי, הישאר איתי.

ושוב הייתי אם צעירה
ואתה ילדי ישבת בחיקי
והכל נשכח כל אותם
הימים השחורים
בלי תקוה, איומים
אתה חייכת אלי
נשקת לחיי
ואני לחשתי הוי ילדי, ילדי
אתה כל חיי, אור עיני.

צלה שטיין-טמיר

לזכרו של יורם

- י יורם חייך לחנוך הקדשת
- ו ובצבא חייל מסור נשאר
- ר רעיד, מפקדיך יזכרוך
- ס מכולם בדברי שבת שבחודך
- ל לכל תפקיד היית חלוץ
- י יום וליל בשלג בחוץ
- ר רצת להגן על עמך
- ן נדע לזכור פעלך.
- ל לעולם הסוד שמרת
- י ידעת לאן הלכת
- ק קראת למדת עד בוא יום
- ר רצת למילואים בלי לומר שלום
- מ מזרע הכהנים כי קדוש אתה
- ן נדב ואביהו הכהנים גם אתה.

מלות נחמה להורים

- שבר יגון בחלקכם נפלו
- תשאו בגאון בנפול הבן
- זכרו של יורם יקודש
- להגן על ארצו ועמו נפל
- בנפול כל חייל וחייל.
- בנינו וחיילינו הם טהורים
- בנופלים הם גיבורים
- ככתוב וידום אהרון
- הלוואי בזכותם יבוא שלום.
- אנא את זכרו שאו בגאון.

יעקב גבריאל

מאמר שהתפרסם בעתון "ידיעות אחרונות" ביום 10.10.69

מאת: אילן כהן

דגל תכלת לבן מנוקב כדורים וקרוע בשוליו שהתנופף ברוח; עשרות מכתשים עמוקים בקרקע החולית; שישה רובי "קלשניקוב" ונעל התעמלות לבנה אחת — כל אלה היוו עדויות אילמות לנסיון-הנפל של המצרים לפשוט בליל שבת האחרון על מעוז צה"ל בדויר סואר.

סמוך לאחד המכתשים שנפערו ישבה קבוצת לוחמים. החבריה התבוננו בשרידי פגז מצרי, האזינו למנגינות בטרנזיסטור, חיממו צ'יפס במחבת, והמתינו בחוסר סבלנות לעיתונים. צמאים היו לדעת מה יכתבו עליהם. כששוחחו בין סיגריה לסיגריה היה זה על הפשיטה. כל אחד והסיפור האישי שלו.

אכתבות שפורסמו על אירן יורט, ז"ל

"ב-9.30 בלילה בדיוק שמענו את היציאה של הפגז הראשון", סיפר דן נחושטן (19.5) מראשון לציון. "מישהו צעק – יציאה" וכולם תפסו מחסות והמתינו להתפוצצות. בתחילה ירו המצרים פגזים בודדים לטיווח, אחר-כך ירו מעשרות קנים. זה היה כמו גשם שוטף. התפוצצויות מימין ומשמאל. מחוץ למעוז ובתוכו. ישבנו מכווצים. אני כבר די ותיק כאן, אך כזו הפגזה לא עברתי. רוב הפגזים היו ממרגמת 160 מילימטר. מה שהפחיד אותי יותר מכל באותן דקות של ההפגזות היו שריקות הפגזים. כשהייתי שומע אותן, נחלש דופק ליבי. פגיעות הפגזים העלו ענני אבק, קשה היה גם לנשום בגלל ריח אבק השריפה שהיה באויר".

במרבית דקות ההפגזה ישב רופא המעוז, ד"ר דוד לייבל, ממוצע קומה ומקריח, בתוך הבונקר "זה היה ממש גיהנום בפנים", הוא סיפר "הכל רעד מסביבי וחשבתי שהמיבנה יתמוטט. מהקירות נשפך חול, היה חשוד ולא ראיתי כלום. לרגעים דימיתי שאני לכוד בתוך מיכרה פחם.

לא חשבתי על עצמי, אלא על האחרים. חששתי שיהיו נפגעים רבים. באורו של הפנס שהדלקתי הכנתי את הציוד הרפואי למקרה שאצטרך להגיש עזרה דחופה.

אכתבות שפורסמו על אירון יורם, ז"ל

כשסיימתי יצאתי החוצה לראות אם אין נפגעים. היה אבק ולא ראיתי כלום. רק שמעתי התפוצצויות. צעקתי בכל כוחי למפקד המעוז. איש לא ענה. קראתי גם בשמות כמה מן החיילים. לא היתה תשובה. הספקתי ללכת אולי עוד מטר או שניים, שמעתי התפוצצות והרגשתי שאני נזרק

יורם לאחר ההתקפה על המעוז

למרחק של מטר או שניים ונחבט באדמה. למזלי לא קרה לי דבר. באותן דקות נראו חמש דמויות נעות לכיוון שער המעוז. "פשיטה" צעק חגי רוט (20.5) מקיבוץ גבעת השלושה והחל יורה במהירות לכיוון הדמויות שנעו באפילה.

**ההמשך נמצא בספר
במגירת הנופל**